

DEBRECZENI ÚJSÁG

Előfizetési ár:

Helyben félévre 6 K, negyedévre 3 K — I.
Vidéken félévre 9 K, negyedévre 4 K 50 I.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Kossuth-utca 3. szám, I-ső emelet
(Debreceni Első Takarékpénztár-épület.)

Eltemették a vértanukat.

A részvét és gyász impozáns megnyilatkozása.

A merénylők Debreczenben.

A nyomozás szenzációs részletei.

Debrecen, a kálvinista Róma temetett: három vértanút, akik a magyar nemzet ügyének estek áldozatul. A halottak nem kálvinisták voltak, de a kálvinista Róma népe úgy temette őket, mint a maga, legkedvesebb halottait, hiszen a minden felekezeti választalon tül emelkedő nemzeti ügy szolgálatában hülöttak el gyalázatos merénylet következtében. Felekezeti különbség nélkül érzi minden magyar, hogy azt a pokolgépet, mely csak embereket, kiválóan derék magyar embereket pusztított el, a magyar nemzeti élet új intézményének, a gör. katolikus püspökségnek a kipusztítására szánták.

Hiába. A pokolgép három embert pusztított el csak, akiket a nemzeti ügy vértanúivá avatott a magyarság közvéleménye, az intézmény azonban megerősödött, gyökeret vert, melynek vezető szála lenyulik a legmagyarabb debreceni földbe, melyet a magyarságért küzdő vértanuk ártatlanul kiontott vére szentté avatott; de belenyult a kálvinista Róma népének a szívébe is.

Impozáns méreteket öltött a vértanuk temetése. Huszezer főnyi tömeg szállotta meg az Attila-teret, ahol a gör. kath. templom áll. A reggeli vonatok zsufolásig megtelten érkeztek Debreczenbe a Hajdu, Szabolcs, Szatmár, Bihar, Zemplén vármegyéből jövő küldöttségekkel és érdeklődőkkel, akik a borzalmas merénylet áldozatainak a temetésére jöttek.

Kiemelkedő momentumként kell megállapítanunk a felekezetek együttérzését a nemzeti ügy vértanuinak végtisztesség-tételén. Ott volt a temetésen papi ornátusban dr. Baltazár Dezső püspök vezetésével a ref. theologiai tanári ka, az ág. ev. egyház tanácsa Materny Lajos főesperes vezetésével. A temetésben közreműködött a ref. főiskola hírneves énekkara is. A hajdudorogi gör. kath. egyházmegye oláh papjai azonban távol maradtak, csupán egyetlen pápa jött el, de ő sem keveredett a „magyar” papok közé, hanem a közönség soraiban húzódott meg.

Fenkölt szellemű beszédet mondott a hármastól fölött Papp János hajduböszörményi esperes. Sok keserűség fojtogatta a hallgatóságot, mikor rámutatott arra, mily üldözött a gör. kath. magyarság — Magyarországon és míg a

nemzetiségi egyházak dussálnak a vágyonban, melyet a magyar állam juttat részükre, addig — nem így mondta, de így értette mindenki! — a gör. kath. magyar egyház ajándékul pokolgépet kap, a nyugodt fejlődésnek nagy küzdelmekkel kicsikart utját pedig mindjárt az első lépésnél mártirok vére öntözi.

Megrázó igazságokat hangoztatott a sirnál dr. Kőrösi Kálmán is, az ügyvédi kamara titkára, de ő is uralkodott magán és talán ez a méltóságteljes mérséklet az oka, hogy a temetésen az elkeseredésnek egyetlen, hangos kifakadása sem volt hallható. A közönség is csak gyászolt, csupán a három koporsó képviselte a néma vádat.

Hogy a magyar nemzet ügyének hálmélyesége kegyelettel záródott Debrecen közönségének szívébe, mutatja az, hogy vértanúságuk emlékének megörökítésére a temetés napján mozgalom indult meg és bár arról csak most adjuk az első hírt, már eddig is ezer koronát eredményezett a gyűjtés. A vértanuk sirja nem lesz jel-telen!

A temetés előkészületei.

Nyolc órakor reggel már megélnékült az Attila-terén a görög katolikus templom környéke. A tüzoltók a Szent Anna-utca végén kordont vontak, úgy, hogy a templom körül az óriási nagy tér üresen maradt. Ide, valamint a templomba csak a hivatalos küldöttségek, lelkészek, általában azok, akiknek funkciója a temetéssel összefüggött, nyertek bebocsájtást. Korlátolt számban a nagyközönség részére is bocsájtottak ki jegyeket, akik ilyenl birtak, azokat eresztették be. A rendőrség nagy számban kivonult Ozory István rendőrkapitány vezetésével. Később maga Rostás István főkapitány is személyesen meggyőződést szerzett, hogy a rend fentartására minden előkészület megtett.

A megjelentek.

Fél kilenc óra után egymásután érkeztek a politikai, társadalmi és egyházi körök reprezentásai a temetésre. Legelőbb érkeztek a katonatisztek. Valamennyi Debreczenben állomásozó csapatnem küldött tisztí küldöttséget a temetésre. Megjelentek a Vilmos huszártisztek Berzeviczy ezredes vezetésével, a honvéd gyalogezred tisztjei Stadler ezredes vezetésével, honvéd huszártisztek, a 39. gyalogezred tisztikara Wolff János alezredes és Wenderinszky Pál őrnagy vezetésével, a helybeli 61. gyalogezred tisztjei, élükön Gráczér őrnaggyal és még nagyon sok tiszt a különböző katonai intézményektől.

Jól eső érzést váltott ki mindenki ből, mikor az összes vallásfelekezetek reprezentásai jöttek és személyes megjelenésükkel dokumentálták, hogy mennyire nem egy felekezet, hanem a magyarság ügyének vértanui a halottak. Baltazár Dezső dr. református püspök papi palástban, dr. Márk Endrével, dr. Erdős Károllyal egy sorban érkezett, utánuk jöttek a többi református papok és az akadémiai tanárok. A papok mind palástban. Ott láttuk a temetésen Domahidy Elemért, Hajdumegye főispánját, dr. Ujfalussy Dezsőt, Szabolcsvármegye főispánját és Csaba Ador-

ján szatmári főispánt. A kultuszminiszterium részéről Andor György miniszteri tanácsos jelent meg, a Nemzeti népszövetség elnökségét báró Prónay Gábor elnök és dr. Kútkafalvy Miklós főügyész képviselték. A debreceni ág. evang. egyházközség több vezető tagjaival Materny Lajos főesperes volt ott. A városi tanács, a városi hivatalok vezető emberei teljes számmal megjelentek Kovács József polgármester vezetésével. Nyiregyházáról eljöttek Mikecz alispán, Strach Géza tanácsos, Kertész Bertalan főkapitány. Debrecen város társadalmi életének ugyszólván minden jelesebb tagja ott volt a temetésen, úgy, hogy névszerint mindenkit lehetetlen felsorolni. A dorogi egyházmegye kerületéből mintegy hatvan pap gyűlt össze. Érdekes, hogy a román papok közül csupán egyetlenegy jött el a temetésre.

A temetésen testületileg jelentek meg: a főiskolai énekkar, Szent László-dalegylet, a vasutas altisztek köre és még sok más egyesület, a katolikus népszövetség küldöttségleg képviseltette magát. Megjelentek az összes állami hivatalok vezető tisztviselői is.

A hármastól.

Még éjjel a templomban elkészítették a hármastól a főoltár előtt. A templom belseje mindenütt fekete drapériákkal volt bevonva. Koszoruk horitották mind a három koporsót s Jaczkovics koporsóján legfelül volt a debreceni kaszinó hatalmas nemzetiszínű szalagos koszoruja ezzel a felirással:

A magyar nemzeti ügy vértanuinak — a Debreczeni Casinó.

A főoltár fekete alapon fehér betűkkel ez a felírás figyelmeztette a hívőket:

Feltámadunk!

Középen volt felállítva délszaki növények között Jaczkovics vikárius koporsója, jobb felől Slepkovszky titkáré, bal felől dr. Csath Sándoré.

A bejáratnál hat diszruhás megyei hajdu állott, vállukra átalvetett gyászfátyollal.

Megérkezik Miklóssy püspök.

Pontban kilenc órakor érkezett a templomhoz Miklóssy István püspök esperesei kíséretében. Minden szem őt figyelte, a sok fényképező és filmfelvevő gép mind részegződött. A püspökön talán éppen semmi változás nem volt látható, mindössze annyi, hogy vonásai fájdalmas jelleget öltöttek és nem látták azt a jóságosan enyhe, szinte mosolygós arkifejezését, mellyel ideiglenes püspöki székhelye elfoglalásakor Debreczenbe jött.

Az ajtóban Papp Gyula lelkésszel élükön a görög katolikus papok várták a püspököt, ki átvette a keresztet és a pásztorbotot, áldást hintve a hívőkre, a templom szentélyébe vonult. Itt legelőbb is megáldotta a fekete püspöki ruhákat, és azokat magára öltve, helyet foglalt trónusán és mély imádkozásba merült.

Ezalatt a templom színültig megtelt a temetésre érkező küldöttséggel és előkelőségekkel.

Fél tíz órakor megkezdődött a szent mise melyet Ruttkay Gyula nyiregyházai esperes végzett kilenc pap segédletével.

Az evangélium után megjelent a szószé-

Rébamagvak

quedlinburgi, elsőrendű, „Sachs” eredeti plombájával, szavatolt fajazonosság és legmagasabb százalék csiraképesseggel rendkívül jutányos árakban kaphatók

Ullmann Salamon
fűszerkereskedésben,
Piacutca 51. szám.

ken Papp János bősörményi esperes és mély hatású gyászbeszédét mondott.

Papp János gyászbeszéde.

A gyönyörű, hazafias és vallási áhitattól kitatott gyászbeszéd így hangzott:

Gyászoló gyülekezet!

Gyászborult szívvel, megrendülve gyülekeztünk össze az Úrnak e szent hajlékában vallaskülönbség nélkül, hogy lerójjuk a tisztelet, nagyrabecsülés, a szívből fakadó testveri kegyelet adóját e vérfagyasztó, borzalmas merényletnek vértanui felett; egy merénylet vértanui felett, mely oly hideg, elvetemült szívvel, oly pokoli gonosszággal és oly gyászos sikerrel ment végbe, hogy fölötté megzakódik nem csak az egész ország, hanem az egész művelt világ.

Hármas temetést tartunk, gyászoló gyülekezet, három közszeretben állott, tiszta lelkű férfiak, a nemzeti eszme három vértanujának a temetését.

Míg más temetéseknel egy érzés foglalja el szívünket, tudni illik az elköltözött halálát és az elmaradottak veszteségét fájlaló részvét érzete s a természetes halál eseteinél az isteni akaratra való gondolat is nyújt némi vigasztalást: itt, a jelen borzalmasan véres eseménynél azonban különböző érzések és gondolatok küzdenek lelkünkben. Egyfelől az istentelen véres kezek, másfelől a borzalmas halál áldozatai, ismét másfelől a gyászborultak vigasztalhatatlan fájdalma.

De függetleníthetnénk-e magunkat azon gondolat alól is, mely az okokat keresi, kutatja, amik az épp oly gyászos, mint borzalmas bűntényt előidézték? Megborzadva az istentelen, véres kezek vérfagyasztó munkája fölött, nem csitíthatjuk az azért büntetést váró, emberi érzést. A borzalmas halál áldozatai szívünk vérével éleszgetnénk szívesen, ha őket az életnek visszaadni hatalmunkban állana; a gyászborultak mélységes szívfaidalmában velük örökké együtt gyászoló igaz érzéssel osztozunk.

Töprengéseimben, bár véges, gyarló elmével az okokat kutattam, melyek közös gyászunkat előidézték és talán nem is tévedek, ha azt mondom, miszerint ezen gonosszágot először a vallástalansághoz, másodsor a nemzetünk eleni ádáz gyűlöletben kell keresnünk.

Az a korszellem, melynek iránya pusztító viharoként tör a vallás, a kereszténység ellen, hármass forrásból táplálkozik. Első az áltudomány, mely tulhaladott álláspontnak nyilvánítja a vallást az emberi nem fejlődésének történetében; második a birvágy, mely akadálynak igyekszik feltüntetni azt a népek anyagi jólétének emelése útjának; a harmadik forrást végül az élvvágyak képezik, melyek természetellenesen bélyegzik azt, mert a test jogait a lélek számára koozza el.

Ki ne volna tisztában azzal a szomorú igazsággal, gyászoló gyülekezet, hogy a vallás elenségei több apostolt küldenek ki annak a lerombolására, mint amennyit az egyház annak elterjesztésére kiküldött, kezdettől fogva a mai napig? S ugy gondolják, hogyha elveiket dialdala vinniök sikerülne, ugy leraknák fundamentumát az emberiség boldogságának.

Bámulatos színvakság ez, mely miatt nem tudják, vagy nem akarják észrevenni a hitelenség, a vallástalanság végtelen veszedelmét. Nem tudják észrevenni, hogy ez a hitevesztett korszellem recsegetteti meg az államok alkotmányát, ez bontogatja a nemzetek fennállásának alapköveit, ez lazítja meg a társadalmi osztályok összetartásának kötelekeit, ez dulja fel a családi élet tűzhelyeit, ez némitja el a lelkiismeret szózatát. Az emberiség minden átka, boldogtalansága, szerenestlensége ebben találja szomorú magyarázatát.

Ennek a hitevesztett korszellemnek a kifolyása: következménye az a minden égi és földi tekintélyt, törvényt és erkölcsöt lábbal tipró anarchia eszeveszett őrjöngése, mely a hideg vasat még hidegebb kézzel dofi áldozatának szívébe, mely orvul, elrejtözve pokolgépet indit utnak messze vidékekre, hogy rombolást, pusztitást, gyászt, siralmat fakasszon vele — és gyilkosságában nem az a sokszor undorodásig gyáva és aljas büntett, hanem inkább az a vérfagyasztó hidegség, az a cinizmus, hogy gaztette fölött nem érez lelkifurdalást, hanem erkölcsi örültségében a sajátmagához hasonlók előtt még kérkedni is képes vele, hogy kötelességet teljesített, amikor gyilkolt és gaztetteinek követésére konok büszkeséggel hívja fel nyomorult elvtársait, az emberiség eme rettenetű szörnyetegeit.

Hívó lélek is botlik, sőt el is bukhatik gyarlóságból, igaz, de hite fölemeli bünbeeséséből és lelkiismeretének szemrehányásai a javulás, az erény útjára megtévedt lépését.

Midőn tehát vértanuinak megrendítő csoportozatát igaz kegyelettel vesszük körül, ébredjünk végre tudatára annak a szent igazságnak, hogy a társadalom épsége, biztonsága, boldogsága, nyugalma érdekében a vallásra, az istenfélalomre feltétlen szükségünk van: szent kötelességünk azért mindnyájunknak, hogy a vallásosságot, az istenben való hitet minden erőnkkel istapoint, erősíteni igyekezzünk. A jelenlegi, szívet facsaró gyászjelenet előidézésében második indító okul a nemzetünk ellen egyes emberek részéről, sajnos, oly gyakran tapasztalható gyűlöletet vagyok kénytelen odaállítani.

Mi, akik itt, vértanuinak ravatalánál egybegyűltünk, mindannyian szent meggyőződéssel érezzük, tudjuk, hogy ez a gyűlölet valóban megmagyarázhatatlan, mert nemzetünk jellemző bátorsága mellett annak lovaglássága, türelmessége, jósága minden más faj iránt nyilvánvaló.

Nemzetünk bámulatraméltó türelmességét talán semmi sem jellemzi, domborítja ki annyira, mint éppen az a körülmény, hogy míg kebelén a nemzetiségek valamennyien erős, virágzó egyházi szervezettel bírnak, addig egyháznaknak a nemzet testéhez tartozó hívei alig egy év előtt vihathák ki maguknak a legelső egyházi szervezetet. S kérdelem: lehetséges-e, hogy minden türelmessége mellett fel ne háborodjon, indulatba ne jöjjon a becsületes, magyar lélek, mikor azt kell megborzadva tapasztalnia, hogy mik egyházunknak nemzetiségi hívei a nemzet erejéből erősek, a nemzet vagyonából vagyonosok, addig a magyar nyelvű első egyházi szervezet tulajdonképpeni megalakulásának első stádiumában a jegecesedés, a kialakulás stádiumában a legelvetemültebb támadásban részesül? Hogy büszkeségünk és erősségünk: szerettel és hódolattal körülvevett főpásztorunk fölött személye ellen merényletet készítsenek el elvetemült ellenségei nemzetünknek? Hogy bár az isteni gondviselés megőrizte, megtartotta nekünk, de egyházmegyénk első vezetéséből egészen egyedül maradt!

Nem, e soha eléggé meg nem siratható gyászos esemény méltán kihívja nemzetünk haragját, mert mindannyiunknak érezni kell, mily nagy igazság rejlik ama szavakban, hogy ez a merénylet nemzetünk szívének, becsületének, legszentebb érzéseinek volt szánva, azokat találta s hogy Istenben boldogult, mindannyiunk által szeretett, áldott lelkü, első püspöki helyettesünk, sok tehetséggel megáldott, legszebb reményekre jogosított, első püspöki titkárunk és ideális lelkületü, tudományban és művészetben egyaránt kiváló, első egyházmegyei ügyészünk, mindhárman egy magasztos, nemzeti eszmének vértanui!

Nyugodjatok a borzalmas halál után békében, boldogan — szeretteit, örökké áldott vértanuinak! Emléketek örök lesz szívünkben és utódaik szívében. Szent fogadást teszünk itt, ravatalaitok mellett, hogy ama nemes eszmének, melyet véretekkel pecsételtetek meg, mindenkor hűségben hajlokai leszünk, érte élünk, ha kell, titeket a halálba is követni tudunk.

Most pedig Hozzá fordulunk, életnek és halálnak Ura, Istene. Meghajlunk, porig alázunk magunkat és kezünket ajkainkra téve, meg-némulunk ama kinos tragédia előtt, melyet megérteni, megfejteni képesek nem vagyunk. Nem kérdezzük tőled, mennyi atyánk, hogy miért, mi okból történt mindez; nem tudakoljuk utádat és titkaidat, csak megdöbben lélekkel, remegő szívvel állva meg e rejtély előtt és hitünk árbcába fogódzva esdekelünk, adj, ó adj boldog nyugodalmat azoknak, kik ily borzalmas halállal jutottak el szent színed elébe. A gyászborultakat szerető, atyai jóságodba ajánljuk ó Urunk. Ha jónak láttad őket megszorítottani, jöjj el hozzájuk szent kegyelmeddel, tömöl le könyeiket, enyhítsd szívöknek sajtó sebeit. Mindnyájunknak pedig, ó Isten, add szent kegyelmedet, hogy mindenkor készen legyünk az oly bizonytalan halálra. Amen.

Sokszor felhangzott a közönség sorai ből a fel-felcsukló, fojtott zokogás, az oly sok fájdalmas igazságot tartalmazó gyász beszéd alatt, melyet tovább követett a szertartás: a magyar mise, melyet Ruttkay Gyula főesperes papi segédletével és a gyönyörű, mély bariton hangu Szimbolinecz János nyiregyházi gör. kath. kántor végigénekelt a vegyes karral. Különösen megható volt a gyermekkar éneke.

Mintha üvegharagocskák gyönyörűen összecsendülő, tulvilági álomba ringató szózata lett volna! Szem nem maradt szárazon. Csordulásig megtelt minden szív néma áhitattal. Mintha az angyalok seregének éneke zengett volna. Oly megindító volt látni a mindenki szeméből lepergő, forró könnyeket.

A gyászmise alatt.

Papp János gyászbeszéde rendkívül mély hatást tett mindenkire. Sokan könyeztek. Azok a szavak, ellenben, melyekkel a kiváló egyházi szónok a hazafias szempontokat érintette, a legnagyobb lelkesedést keltették. De nem olyan volt ez a lelkesedés, mint más- kor. Most a gyász mindenki szívében fekete lepellel borította ezt a kitörni kívánó erős érzést.

A gyászbeszéd után folytatódott a mise. A mise alatt a református főiskola énekkara a kóruson elhelyezkedve, előadta a „Lelkünk borítja néma fájdalom“ kezdetű gyászeneket. Azonkívül a rendes templomi vegyes énekkar adott elő egyházi énekeket.

A gyászoló családok tagjai a mise alatt a hármass ravatal mellett padsorokban fog-

laltak helyet; imádkoztak, csak néha-néha hangzott fel onnan el-elfojtott sirás.

Szertartás a templom terraszán.

Fél tizenegy volt, mikor véget ért a gyászmise. Aztán az egész gyászoló közönség kivonult a templomból. Kivitték a koporsókat a templom előtti terraszra és itt állították fel ugyanis sorrendben, mint a templomban. A temetés e részlete rendkívül impozáns volt. A tágas Atilla-téren 20—22 ezer ember tolongott és minden talpalattnyi helyet elfoglaltak a templom körül.

A terraszon kezdetét vette a temetés a róm. kath. szertartása. Dr. Csath Sándor ugyanis római katolikus vallású volt. Gróf Ferenc prépost-plébános végezte fényes segédlettel a szertartást. A Szent László dalegylet Kovács karnagy vezetése alatt elénekelte a „Circum dederunt me“ gyönyörű melódiáit.

Azután Mfklóssy István püspök beszentelte a vikáriusnak és titkárának a holttestet mogukba rejtő koporsókat. A papok egyházi énekeket intonáltak és ezzel a szertartás véget is ért.

A temetési menet.

Talán még soha olyan impozáns temetési menetet nem lehetett látni Debreczenben, mint tegnap. Legkevesebb huszezer főnyi nép tömeg kísérté utolsó útjára a nemzeti ügy martirjait. Kettős volt a temetési menet. Elöl vitték a római katolikus szertartású dr. Csath Sándor koporsóját díszes gyászkoocsin, azután Slepkovszky János holttestét külön.

A temetési menet oly hosszú volt, hogy az eleje már a temető bejáratánál volt, mikor a vége még csakhogy kibontakozott a görög katolikus templom felől.

Legelőbb négyes sorokban mentek a római katolikus főgimnázium ifjusága tanárai vezetésével.

Két koszorus kocsi.

Az Egyetértés máv. zene és dalegylet.

A református főiskola ifjusága és énekkara.

A máv. altiszti kör.

A Szent László-dalegylet.

A római katolikus papság.

Baltazár Dezső püspök a református egyházkerület küldöttével.

Dr. Csath Sándor gyászkoocsija.

A gyászoló család és a közönség.

A görög katolikus papság papi díszben. Azután Slepkovszky János titkár koporsóját vivő gyászkoocsij.

Közvetlen utána haladt Miklóssy István püspök.

Slepkovszky hozzátartozói.

A közönség és beláthatatlan hosszú kocsisor.

A temetőben.

A róm. kath. temetőben a temető északi oldalán egy teljesen szabad tér szelén ástak meg két egyforma sirt. Csath Sándornak és Slepkovszky Jánosnak.

A róm. kath. egyház szertartása szerint történt beszentelés után Csath Sándor nyitott sírjánál dr. Körössi Kálmán ügyvéd mondott gyönyörű szárnyalású gyászbeszédet, mely így szól:

Dr. Körössi Kálmán gyászbeszéde.

Kedves távozó kártársunk és barátunk, milyen szavakkal vegyünk tőled bucsút sírod szélénél? Ellentétes érzelmek vihara kavargó bennünk, elfojtott torkunkon melyiket engedjük kitörni?

A gyászt, mely lesújtott ránk elvesztéseddel? A dühöt, mely az életedet kioltó gaztetre eltölti egész valónkat? Vagy az elkeseredést a sors előttünk érthetetlen igaztalansága felett, hogy ifju nemes életednek ily vége lehetett? Egyiket sem.

A gyászt meghagyjuk szíveinkben, ott van az a maga helyén, a düh indulatának nem ainkat kell megnyitni, hanem ökleinket összeszorítani, elkeseredéstől visszatart bennünket az isteni gondviselés megfejthetetlen titkai belyengodni készítő hitünk és filozófiánk Sirodnál csak egyet mondhatunk, visszaját annak, amit a britóniás lángelméje szerint Antónius mondott Cezár holtteste felett, csak azt mondhatjuk: nem temetni jöttünk Téged, hanem dicsőíteni.

Dicsőült az, akit eszméért szenvedett halála glonifikált. Veled ez történt.

Mint magánember, az ügyvédi hivatásnak

szentelt életedet; miképpen? mutatja az, hogy legbizalmasabb bizalmasunkba emeltünk, kari ügyeink első bírójává, az ügyvédek ügyvédévé tettünk. Mint polgárt, a nemzeti eszme, a nemzeti függetlenség gondolata töltött el. S amikor úgy hozta helyzetted, hogy ügyvédi hivatásod szolgálata egyúttal egy nemzeti ügy szolgálatába is állított, akkor, éppen akkor s éppen azért oltotta ki az orvtámasz drága életedet. Ez a Te megdicsőülésed.

A halál Téged csak elaltatott, minket — felébresztett. Ha csak nem értünk meg meg az egész nemzet elpusztulására, arra a rettenetes detonációra csak egy a felelet, csak egy visszhang lehet: tíz millió magyar szív összedobbanása.

A romboló, gonosz szellemének gunyakajaja hallik felénk, de kell, hogy elnyomja a nemzet géniuszanak a költő intelmében felénk sürítő szövegét: „**A síroknál — ott ünnepeljétek!**” Megfogadjuk. Ünnepegni jövőnk majd sírodhoz. Ünnepegni értünk szenvedett megdicsőülésedet, ünnepegni a végveszély egyetlen mentő gondolatát, hogy a magyar legalább ellensegivel szemben tudjon egyetérteni.

Most még egyet, mielőtt a rög koporsódra hullana: sohasem felejtjük el, hogy jó magyar szíved vérenek mindnyájunkért kellett kihullania...

Isten veled kedves Kartárs! Isten veled kedves Sándor!

Az ügyvédjelöltek bucsuja.

Ezután dr. H. Nagy Jenő, a debreceni ügyvédjelöltek nevében a következő beszédet tartotta:

Drága halottunk, fiatal pályatársaid, az ügyvédjelöltek is eljöttek nyitott sírodhoz, hogy könnytől égő szemmel és a mélységes fájdalomtól elcsukló hangon elbucsuzzanak téled és sírodba tegyék azt a koszorút, melynek minden egyes virágát, minden levelét abból a meleg, nagy szeretetből és nagyrabecsülésből fűzték össze, melyet irántad mindegyikőjük, kivétel nélkül érzett. Mert szavakkal eléggé ki nem panaszolható gyász és veszteség ért bennünket is, fiatal pályatársaidat. Mert mi nemcsak a fényes tehetségekkel ékeskedő pályatársat, nemcsak a melegsívű és kedves jóbarátot siratjuk benned, nekünk ennél is több voltál: példány képünk voltál! A Te életed és az általa befutott pálya mutatta nekünk is fáklyaként az élet százfolyosóju labirintusában az utat. Te voltál példányképünk arra, hogy miképp kell sáfárkodni az istenadta talentumokkal úgy, hogy beteljék az Irás szava, a suprema lex vitae: az Isten és ember előtti kedvesség! Gránitpilléren nyugodott a jellemed, ércnél tömörebb volt az energiád, gyémántcsillogású a tehetséged, a szíved pedig, a Te meleg, drága jó szíved pedig olyan volt, hogy minden szónál beszédesebb az a könny, ami a szemünkbe tolul és az a mélységes fájdalom, ami megrázkódtatja és elszorítja a szívünket!

Drága halottunk, ki nemcsak egy család, egy társadalom, egy város, de egy egész nemzet halottja vagy, — Isten veled! Isten veled!...

Hantok alatt.

Az elhangzott beszédek után a gör. kath. temetési szertartás folyt le. Aztán a megjelent dalárdák datak elő gyászénekeket. A sírokat körülálló nagy közönségen mély megrendülés vett erőt, különösen mikor a halottak hozzátartozóinak fuldokló, el-elcsukló zokogása hallatszott.

Slepkovszky János sírjába legelsőnek Miklóssy István püspök dobott hantot. Aztán felhantolták a két sírt. A nagy néptömeg, a gyászoló gyülekezet lassankint szétszórt.

Jaczkovics vikárius temetése. Gyászut Debrecentől Dorogig.

Mikor a két halottal a temetési menet a rom. kath. temető felé indult, ugyanakkor Jaczkovics vikárius holttestét magába rejtő koporsót visszavitték a templomba, majd mikor a papság visszatért a temetőből, négylovas hintóra tették a koporsót és a gyászmenet megindult a Szent Anna-, Batthyány-, Kossuth- és Piac-utcákon a Nagytemplomig. Ott a Nagytemplom és Kossuth-szobor közt Ruttkay Gyula főesperes megáldotta, beszélt a koporsót, melyet a ref. püspöki lak, a kollégium előtt és Mester-utcaán végig vitt

a négylovas hintó a bősörményi utra, Hajduböszörmény felé.

Délután 3 órakor az összes templomok harangzugása közt ért a vikárius perbűveljét rejtő koporsó Hajduböszörménybe, melynek lakossága a Bocskay-téren gyűlt össze és néma kegyelettel szemlélte a gyászhintó keresztúlvonulását.

Délután 5 óra volt, mikor a gyászhintó Hajdudorog határába ért. Az egész város népe várta. A menet a templom előtt állt, ahol a koporsót bevitték, a szentély előtt állították föl. A gyászistentiszteletet Lázár Béla bűzszenstímihályi főesperes tartotta 6 pap segítségével, a gyászbeszédet pedig Ujhelyi Andor szentszéki tanácsos tartotta, majd a temetőben Farkas Győző főjegyző bucsuztatta.

Este 7 órakor ért véget a temetés.

Koszorúk.

Koszorukat küldtek a közös ravatalra:

Casino, Budapesti gör. kath. egyház, Oros község, Kolbenheyer család, Helyi őrség cs. és kir. Helyi őrség magyar kir. honvéd, Ügyvédi kamara, Hajdudorogi egyház, Hajdudorogi egyház papsága, Hajdudorogi magyar hitközség, Dorogi Néptanárok, Hajdudorog közönsége, Hajdudorogi egyházmegye, Dorog város közönsége, Miklóssy püspök hármát, Debreceeni gör. kath. egyház, Papp Gyuláné és férje, a Hajdudorogi magyar gör. keleti egyházmegye, Piarista rend, Város közönsége, dr. Tóth Lajos, Róm. kath. iskola, Róm. kath. hitközség, I. Postahivatal, II. Postahivatal, Faipar részvénytársaság, Hajdudorogi egyházmegye papsága, Csopay család, Kritsfalvai,

Dr. Csath Sándor ravatalán a következő felirás koszorúk voltak:

Kedves Sándorunknak — A vigasztalhatatlan szülők. Rajongva szeretett bátyának — Béla, Kálmán, Margit. Szeretett elnökének — A Szent László dalgylet. Igaz részvéte jeléül — a Kath. Népszövetség. Felejtethetlen Ügyészenek — Hrabecz gyár R. T. Felejtethetlen jó testvérünknek — Czenczi, Béla, Felejtethetlen Sándornak — Zsigabácsi, nagymama. Szeretett Sándorunknak — Büben család. Felejtethetlen Sándornak — Micza és Imre. Igaz barátai szeretettel — Ernő. Drága jó keresztapának — Nusika. Isten veled — Irén és Béla. A debreceni ügyvédjelöltek egyesülete — dr. Csath Sándornak kartársi szeretettel. Szeretett és nagyrabecsült ügyészenek — Az ügyvédi kamara. Rokoni szeretettel — A kölygyesi család. Barati szeretettel — Sanyi. A 48-as párt részvéte jeléül — Mély részvéte jeléül — dr. Kőrössi Kálmán.

A pápa és a merénylet.

Róma, február 25. A vatikáni köröket mélyen érintette a debreceni merénylet híre. A pápát megdöbbentette az esemény Rómában úgy tudják, hogy Miklóssy püspök jelentést tett a román-paktum tárgyalásokról s a pápa a bécsi nunciatura útján tiltakozott is a hajdudorogi egyház megnye megbolygatása ellen, mint amely a bullával is ellenkezik.

Bugarszky Katalin illetősége.

A budapesti rendőrség táviratilag érdeklődött Temesvárt Bugarszky Katalin iránt. Kitünt, hogy ott született s a hatósággal folytatott is tárgyalás illetőségének megállapítása végett. Temesvárt azonban évek óta nem volt.

Tisza jelentést tesz a királynak.

Budapest, február 25. Gróf Tisza István miniszterelnök a jövő héten audienciára megy a királyhoz és jelentést tesz a debreceni merényletről.

A csernovitzi nyomozás.

A csernovitzi nyomozásról Bécsen keresztül a következőket adjuk:

A debreceni merénylet híre nagy izgalmat keltett Csernovitzban. A város három nyelvű lakossága, a németek, a románok és a rutének egyébről sem beszélnek, mint a pokolgépes merényletről, a melynek kiinduló pontja most már nyilvánvalóan Csernovitz. A rutének körében határozottan a románokra hárítják a felelősséget a tettért. A rutén diákság legközelebb tiltakozó gyűlést fog tartani.

Politikai körökben úgy tudják, hogy az osztrák képviselőház legközelebbi ülésén úgy román, mint rutén részről szóba fogják hozni a debreceni merényletet, de ezzel kapcsolatban a hajdudorogi püspökség ügyét is. A rendőrségi nyomozásra vonatkozólag a következő értesítéseket kaptuk Csernovitzból:

— A csernovitzi rendőrség nyomban

az első távirati értesítés után széleskörű nyomozást indított meg, amelyre Medwed redőrfőnök és Neuböck redőrfőbiztos, a Sicherheits-Bureau vezetője, továbbá Becker redőrbiztos vezetnek. A nyomozásban részt vesz a csernovitzi rendőrség és a bukovinai helytartóság politikai rendőrsége. Valamennyi határállomást a rendőrség emberei szálltak meg, az utasokat szigorúan ellenőrzik és megfigyelik azokat a csernovitzi lakosokat, akikről tudják, hogy az ochranával némi összeköttetésben vannak.

A vizsgálat eddigi eredménye az, hogy két emberről, Mandasescu Szilviuss jasszii artistáról és Avram Tódor jasszii kereskedőről megállapították, hogy február 20-án a csernovitzi postahivatalban száz koronát és egy súlyos csomagot adtak föl Debrecenbe, amelyben állítólag csillár volt. A két emberre pontosan vizsgálják a főpostai hivatal személyzetét. Az egyik tisztviselő és a szolgálja személyleírását tudták adni nekik.

A rendőrség újabb megállapította, hogy a két gyanús ember közül csak az egyik érkezett Romániából, a másik Oroszországból. Az egyikre nézve már bizonyosodott, hogy a romániai határállomáson, Ickanin utazott át, a másik pedig Lembergben szállott vonatra és onnan ment közvetlenül Csernovitzba. A bűntett részleteit Csernovitzban beszélték meg. Vannak gyanúok, amelyek azt sejtetik, hogy a bűntett az ochranából eredt. Ickaninál a határrendőrség feltartóztatta a két gyanús idegent, de mivel szabályszerűen kiállított utlevelet mutattak fel, mindkettőjüket tovább bocsátották. A határrendőrség közegei által adott személyleírás teljesen egyezik a csernovitzi postahivatal részéről közölt személyleírással.

Tiltakoznak a románok.

Budapest, február 25. A román nemzeti párt bizottsága ma este tiltakozott, hogy a merényletet kapcsolathozzák a magyarországi és erdélyi románsággal. Kizártnak tartják, hogy a merényletben román emberek része lehet.

Nagy Károly Csernovitzban.

Nagy Károly detektiv-főnök kedden este a fővárosi detektivekkel Csernovitzba utazott. Oda szerda este 9 órakor érkeztek. Csernovitzban állítólag élt, de a merénylet napja óta eltűnt egy Kovács Anna nevű nő. Most a budapesti detektívek enek a nőnek a kilétét nyomozzák. Tudvalévően a Miklóssy püspökhöz intézett levél aláírása is Kovács Anna. Ez a nyom is nagyon fontos tehát.

A titokzatos artistanő.

Megirtuk, hogy a rendőrség fölötté gyanusnak véli Bugarszky Katalin temesvári illetőségű kievi artistanő itt tartózkodását, ki négy napig volt megszállva az Angol Királynő szállodában, honnan vasárnap délután utazott tova Nyiregyháza felé. Ennek az artistanőnek a törvénytelen gyermekét egy Bagota nevű szoboszlói asszony tartja. A rendőrség azt állítja, hogy ez a Bugarszky Katalin főleg azért gyanús, mert Miklóssy püspökhöz küldött levél kézírásával az ő írása megegyezik és ugyancsak egyezik az általa innen Kiebe küldött távirat írásával. Eppen azért Bugarszky Katalinnak az országos köröztesét és bárhol való letartóztatását tegnap elrendelték. Megszerezte a rendőrség Bugarszky Katalin fényképét, mely öt kilenc éves gyermekével együtt ábrázolja. Ezt a fényképet nyolcvan példányban sokszorosították és mindenfelé megküldötték.

Ennek ellenében sok körülmény azt mutatja, hogy bár Bugarszky Katalin debreceni szereplése gyanús, mégis valami nagy alappal nem gyanúsítható a merényletben való bűnrészséggel. Illetékes tanuk egyértelműleg azt vallják, hogy Bugarszky debreceni tartózkodása alatt semmi gyanús dolgot nem művelt, Bagota Jánosnéval idehozatta a gyermekét, kit rajongásik szeret és egész

napokon át azt művelte, hogy fiacskáját öltöztette, becézgette, tanította és végül mikor elment, megsiratta, hogy ismét itt kell hagynia. Ha a merényletben bármi része lett volna, forrón szeretett gyermekét minden biznnyal magával viszi s biztonságba helyezi. Ezzel szemben a rendőrség azt hiszi, hogy ez a nő az, aki Mandaseckuval él vadházasságban. Mandaseckunak ezt a viszonyát a rendőrség Bottó előadásából tudja, kinek a gyanus artista erről beszélt.

A csernovitzi rendőrség távirata.

A debreceni rendőrség az elmúlt ój-jel 12 óra 30 perckor az alábbi táviratot kapta a csernovitzi rendőrségtől, amelyet az 8 óra 40 perckor adott föl.

A debreceni robbanás tettesei két egyén személyében derítették ki, akik 19-én este érkeztek Csernovitzba és az Imperiál szállóban szálltak meg és magukat Mandacesku Silvio artista (Jassyból) és Avram Tódor kereskedő (Jassyból) jelentették be, 20-án délben a csomagot és a 100 koronát a főpostán feladták és aznap este Románia felé Ytkányon keresztül elutaztak. 21-én a határt átlépték. Írásbeli értesítés megy. Rendőrigazgató.

Még az éj folyamán Rostás István rendőrfőkapitány táviratot intézett a csernovitzi rendőrséghez s megkérdezte, óvatosságból, hogy elküldték-e tényleg ezt a táviratot, nem apokrif-e?

Tegnap délelőtt megkapta a választ, hogy a távirat nem apokrif, valóban ezek a tettesek és elfogatásuk iránt a szükséges intézkedéseket megtették.

Mandasecku — Czernovitzban.

Czernovitz, február 25. A rendőrség megállapította, hogy Mandasecku Czernovitzban a szálloda portásával beszélgetett s annak egy lapot mutatott:

— Látja benne ezt a képet? — kérdezte.

— Hiszen ez ön — felelte a portás.

A rendőrség azon fázadozik, hogy azt a lapot, amelyben a kép megjelent, megszerze.

Aki beszélt a merényletől.

Epstein Izidor, Piac-utca 40. szám a kereskedő az egyik tanu arra, hogy a merénylet megfordultak Debrecenben. Erről a következőket mondotta el:

Körülbelül 6—8 héttel ezelőtt a Piac-utca 40. szám alatti üzletben, a Fischtestvérek utóda bazárban, járt egy magas, derék, fess ember. Sapkát kért. De először nem beszélt, hanem csak jelekkel mutatta, hogy mi kell. A sapkát én előhoztam s ezután idegen nyelveken tett megjegyzéseket s ezek közül a román szavakat én megértettem és válaszoltam. Nagyon megörült, hogy románul beszél s elmondta, hogy boxoló-bajnok: artista és a moziban szeretne föllépni. A személyleírás a csernovitzi jelentés szerint egészen railik erre a vevőre s innen bizton hiszi Epstein, hogy ez az idegen vevő a merénylet volt.

Mit találtak a hullákban?

A boncolás eredménye.

Kedden délelőtt boncolták fel tudvalevőleg az áldozatok hulláit a közpórházban dr. Horváth Arthur és Gálbory Sámuel törvényszéki orvosok a vizsgálóbíró jelenlétében. Módunkban van ismertetni a boncolás rendkívül érdekes eredményeit.

Slepkovszky János hulájáról a következő érdekes leletet vették föl:

A boncasztalon egy, a megmaradt részek szerint itélve, hatalmas, erős testalkotású, sűrű, barna, megpörkölt hajú férfi hullájának borzalmasan összeroncsolt és szétszakgatott részei feküsznek. A hullának egyes részei perzselési szagot, egyes részei sajátságos, acetelyre emlékeztető szagot gerjesztenek.

Egyes testrészek, mint a fej, az arc, az agy, fogazat, végtagoknak külső részei teljesen hiányoznak; a köztakaró csak a háton és faron, nyakon és fejtetőn van meg, ellenben az elülső részekben a bőr teljesen hiányzik. A beisó szervek többé-kevésbé összeszakgatott, szétroncsolt darabokban vannak, így p. o. a gerincoszlop több helyen darabokra tört, a bordák szabálytalanul össze-visza töredezve, medence, comb, fejjel kitorve. A hulla részeinek tüzetes vizsgálatánál a bünjelekül mellékelt és csoportosított idegen testek találtak:

A gerincoszlop közelében találtak egy alakjánál és felírásánál fogva óramű szabályozó részéhez tartozó fémlapot, amely nagyságánál fogva egy zsebóra alkatrészének felel meg.

Egy majdnem negyedívnyi görbületű lapos kampóban végződő acélrugót. Egy fekete, nagyjában négyszög alakú, egyik lapján rovátkolt, hasábalaku, merev E. L. V. jelzésű, meg nem határozható anyagból való, lyukkal ellátott és a lyukban szegecsel tartalmazó, valószínűség szerint gépalatrész. Egy darab 2 mm-nél hosszabb, fényes, alig egy mm. átmérőjű fémdarabot, valószínűleg szegecs. Egy hosszukás aranyóraláncszemet, egy óraüvegkeretet. Továbbá különböző nagyságú puhafaszilánkok, kanóc-fonál, szőr és toll-részek, könyv- és papirdarabok. A hullarészek tele voltak szörva kisebb-nagyobb vakolat- és faltörmelékkel. Egyes hullarészek sajátságos, halvány citromsárga színűekkel tűnnek fel, amelyek épp úgy, mint az acetelyn szaga által különösen feltűnő husdarabok, esetleg vegyi vizsgálat céljából, félretétetnek.

Jaczkovics Mihály holtteste így nézett ki:

Koponya hiányzik, épp az agy és az arc, teljesen levált a jobb alkar, jobb comb. Hiányzik az elülső hasfal, a has összes szervei szabadon láthatók.

Megállapították a következőket:

Az egész test, nevezetesen a sérülések legmélyebb zugaiban és szerteszét tele van vakolatdarabokkal, üveg és faszilánkokkal, bőr és papircafatokkal és különböző helyeken szétszórtan gömböskü fejnyi srétszemek is voltak találhatóak.

Dr. Csath Sándor ügyvéd haja, szakáll, bajusza, szemöldöke leégett. Teste ép.

Tamássy Géza dr.

a budapesti II. sz. belkínika v. orvosa, belgyógyász, gyermekorvos, rendel

Piac-utca 31.

d. e. 8—10, d. e. 2—4-ig. (Andaházy-Szilágyi ház, a városházával szemben.) Orvosi chemiai és diagnosztikai laboratorium, gyomor, vér, vizelet s baktériológiai vizsgálatok.

Menyasszonyi ékszer

mélyen leszállított áron

szerezhetők most be

Löfkovits Arthur és Társa

27

cégnél

Színház.

*

Csütörtök: **Cigányprimás**, operette 3 felvonásban. (C) bérlet.

Péntek: **Luzemburg grófja**, operette 3 felvonásban. (A) bérlet.

Szombat: **Kis király**, operette 3 felvonásban. (B) bérlet.

Cigányprimás C bérletben. (A színházi iroda jelenti.) Ma, csütörtökön, Kálmán Imre kitűnő operettje kerül hosszabb pihentetés után színre. A főszerepeket most is az eddigi szereplők: V. Markus Angela H. Serfői, Kassai, Sz. Nagy Imre, Kormos, Rónay, Madas és Vándori játsszák.

Perzel Sári vendégszereplése. (A színházi iroda jelenti.) A színház igazgatóságának sikerült több napi vendégszereplésre megnyerni Perzel Sárít, a budapesti Király színház művésznőjét. A művésznő, akit Beöthy annak idején — mikor a várossal tárgyalt — soubrette primadonnának szánt Debrecenbe, vasárnap este kisbérletben kezdi meg vendégszereplését, a Leányvásár című nagysikerű operettben. Erre az előadásra földszinti és első emeleti páholyjegyek, továbbá elsőrendű támlásszék-jegyek is kaphatók az első soroktól kezdve a pénztárnál, minden elővételi díj nélkül, rendes helyárak mellett. A művésznő hétfőn folytatja fellépteit a Tökéletes asszony címszerepében és kedden az Éva címszerepében. A hétfői és keddi előadások is bérletesek és rendes helyárak.

Hangversenyek.

Chiarina F. Savio és Casals P. estélye.

Boccacio korának nagy mestereit, a lüktető renaissance egyházi szerzőit ébresztette vissza az a jeles olasz énekesnő, akit Berlin, Stuttgart és Lipcse szigorú kritikái alapján hívott meg a Filharmonikusok derék egylete vendégszereplésre.

Műsorát tulnyomólag azok a szerzők töltötték be, akiknek művei ugyan a változott izlés dacára is mindenha népszerűek a musica sacrá-ban, de akiknek lantján nyertek művészi tartalmat a villanelók, a frottolók, a madrigálok, a sonettek s mindazok a formák, melyeknek keretei között a kifejezésre jutott szívnek élete van kimondásra juttatva.

Az ájtatos Padre Martini, a buffonista dicsőségtől megcsömörlött Paisiello, a magasztos nyelvezetű Pergolesi, bizony, sohasem hitték volna, hogy szerelmi tárgy, igénytelen dalaik a következő 4-ik évszázad hallgatónak szívét fogják megdobogtatni!

És íme, jön egy fiatal hölgy, igénytelen megjelenésére rádudláz a lehető következetességgel összeállított repertoírjával, de már első dalával is megfogja érdeklődésünket s mikor Rontani, Falconeri, Marcello és Sarti művein át elérkezik az olasz irodalom legmerészebb modernistájához és Respighi dalai közül nem kevesebb, mint hatot énekel le, akkor meg van törve idegenkedő közönségünk elfogultsága és a discret hatásokról fogókony közönség elismérségre elhalmozta el a művészetet szerénysége alá rejtő énekesnőt, aki gyöngéd kézzel bontogatta elő a törékeny arklyéket a feledes kiól.

Következetessége annyira ment, hogy Debussynak is csak, a választékos izléssel megénekelt Romancát és Griegnek „A szerelem vonata” című dalocskáját ik-tatta műsorába.

A véletlennek cynimusa hozta magával, hogy a bucsuhangversenybe beledördült a gyalázatos merényletnek szíverést előállító detonációja, melynek gyászos, depimáló hatása alól a közönség alig tudott kibontakozni.

Casals Fablenak világreve kellett

ahhoz, hogy megtörje a fásultságot s a Zenekedvelők Körének keddi hangversenye már azt a ragyogó keretet mutatta, melyet jogosan irigyelhet Debrecenből minden riválisa.

A művész, aki Sarasaténál annival nagyobb, hogy ennek káprázatos technikáját mozgékony, meleg, élő lélekkel tudja egyesíteni, Saint Saens a-moll concert-jével kezdte meg előadását, mellyel a közönséget a szó szoros értelmében fascinalta. Ha ezen nagy conceptus mű után egyáltalán lehet még arzis, azt Locatellinek szonátájában érte el, de Bruchnak, Faurének, Poppernek és Dvorzáknak művei sem vallották ennek kárát.

A zongorakiséret, mely főleg Respighi dalaiban és a Saint Saens-féle concertben komoly művészi erőt feltételez, — mindkét estén Dienzl Oszkár erős kezében volt, aki a tegnapi estélyen, mint szerencsés invencióval bíró szerző gyanánt is szerepelt.

Drumár.

Ujdonságok. Emléket a vértanúknak!

Az országos gyász hatása alatt a magyarság vértanúinak temetése után felmerült az óhaj, hogy közadakozás útján emléket állítsanak nekik.

Az eszme megvalósul. Mint értesülünk, a gyűjtés megindítására bizottság fog alakulni, melynek elnökévé Domahidi Elemér főispánt, jegyzőjévé Álmos Zoltán törvényszéki bírót, pénztárnokává pedig Sesztina Jenő nagykereskedőt fogják felkérni.

Még a bizottság meg sem alakult, a gyűjtés már is megindult és pár perc alatt együtt volt az első ezer korona. Az első adományok:

Debreceni első takarékszövetkezet	500 K
Ipar és kereskedelmi bank	300 K
Kereskedelmi csarnok	100 K
Szent-Királyi Tivadar	100 K
Összesen:	1000 K

A további adományokat az alakuló bizottság Sesztina Jenő nagykereskedőhöz kéri juttatni, melyeket naponként nyugtázzni fogunk.

Választmányi ülés. A debreceni fűszerkiskereskedők egyesülete február hó 27-én délután 3 órakor a Kereskedő Társulat üléstermében választmányi ülést tart.

A Debreceni Kölcsonös Segélyező Egylet mint szövetkezet február 22-én tartott közgyűlésének határozata értelmében a lejárt évtársulat után esedékes összegek, valamint az üzletreszek után járó haszonrészek kifizetését megkezdte. Az első két napon 339 taggal 3316 forrásbetét, összesen 497.400 K számoltatott el.

Szabad Iskola. Ma, csütörtökön este 6 órakor dr. Kovács József gazd. akad. tanár folytatja a kenyér, hus és tejről szóló előadását. Ez alkalommal a husnak az emberiség életében megnyilvánuló jelentőségével fog foglalkozni, vizsgálva azt, hogy az ember a növény-világból vett táplálékokkal miért nem elégítheti ki szükségleteit, továbbá, hogy minő helyet foglal el a hústermelés, illetve állattenyésztés a gazdasági élet fejlődésében, az emberiség husszükséglete hogyan nyer kielégítést, melyek a hústermelés fokozásának gazdasági és szociális feltételei, végül pedig Debrecen állattenyésztésétől és húsforgalmától mit kívánhatunk meg. A nagy érdeklődésre számított előadás este 6 órakor kezdődik a Simonffy-utca 1c. számú városi bérház II. emeletén levő ipartestületi díszteremben. Jegyek az előadó terem bejáratánál kaphatók. Az előadás ingyenes.

A debreceni püspökség elleni merényletről készült helyszíni felvétel a rombadönt épületekről és a szerencsétlenül jártak fényképeivel máttól kezdve az Apollóban látható.

A bombamerénylet áldozatainak temetése a helyszíni felvétel folytatása, a kordonon belüli sikerült helyszíni felvétel kizárólag az Apolló részére készült és máttól kezdve minden előadás keretében be lesz mutatva az Apollóban.

Patkányok által öszeragott holttest. A Hatvan-utcai temetőben tegnap délután találtak egy holttestet, amelye öszeragtak a patkányok. Kitént, hogy Pincze Zsuázsná, felsőjózsa 17 éves leány hullája, aki természetes halállal mult ki, a szülei lakásán marcangolták össze a patkányok s a nagyapja tegnap szállította be a temető halottas kamarájába.

Szökés a felhőkön át című Nordisk társadalmi világsláger kerül bemutatásra vasárnap a Meteor mozgóban, Psylanderrel a főszerepben.

Dr. Rác Lajos távozása. A kereskedelmi és iparkamara másodtitkárát, dr. Rác Lajost a Magyar Vegyészeti Gyárosok Országos Egyesülete titkárral hívta meg. A kamara távozó tisztségviselője ugy a kamaránál, mint más ipari, kereskedelmi és társadalmi intézményeknél igen érdemes munkásságot fejtett ki; tudományos munkáival is nagy sikert aratott, legutóbb a Magyar Tudományos Akadémiánál nyert pályadíjat. Szép új hivatás körébe főleg iparfejlesztési szaktudása folytán nyert meghívást.

Az indiai császárné koronája máttól kezdve látható az Apollóban.

Vendéglősök, kávéosok és pincérek kabaré mulatsága március 4-én a Royal-szálloda dísztermében.

Felhívom a n. é. közönség figyelmét a legújabb Patent szekrény-ágy megtekintésére a Piac-utca 30. Kertész és társa kirakáiban, hol meg is rendelhető.

Elite tavaszi szám 2 K 40 fl. Revue Parisian 2 K 50 fl. Parisian album 1 K 20 fillér Antalfynál. Szent Anna-utca.

APOLLO

Csütörtök — Péntek — Szombat — és Vasárnap.

Néprajzi látványosság.

Az indiai császárné koronája.

Fantasztikus látványosság 4 felvonásban.

Máttól kezdve naponta.

A helyszíni felvétel folytatása.

A merénylet

áldozatainak temetése.

A kordonon felüli helyszíni sikerült felvétel

KIZÁRÓLAG

az Apolló részére készült

Előadások kezdete 5, 7 és 9 óra or.

Rendes helyárak.

A klévi rituális vérvád, vagy Beilis Mendel vértanúságát ma mutatja be az Arany-Bika mozgó-színház öt felvonásban. Az óriási érdeklődésből ítélve, mely már idáig is megnyilvánult e nem mindennapi film iránt, azt következtetjük, hogy a siker itt sem fog elmaradni. Beilisnak sorstragédiája nem csak hítsorsosait, hanem az egész muvelt világot érdekli. Ez az első film, amely nem regényeknek feldolgozását, hanem egy valósággal megtörtént élettörténetet tár elénk. Ugyancsak ma este kerül bemutatásra a tegnap végement bombamerénylet áldozatainak temetéséről készült eredeti mozgófényképfelvétel, melyet a hírneves Párisi filmgyár Eklar készítet. Gazdag kíséző műsor. Előadások: 6, 8 és 10 órakor. Számozott jegyek egész nap válthatók a pénztárnál.

Életunt cselédleány. Hajduhadházon hétfőn öngyilkosságot követett el Offra Julianna, 32 éves cselédleány. Sósavval mérgezte meg magát s rendkívül súlyos belső sérüléseket szenvedett. Tettének az oka, hogy szerelmes volt egy legénybe, a ki 21 nappal ezelőtt el is jegyezte, de a házasság elől váratlanul s egészen különös indoklással viszályt. Az esetről tegnap tetek jelentést a debreceni királyi ügyészségnek.

Sakktorna zsebkönyv, vaskos kötetben megjelent, ára 4 korona Antalfy Józsefnél.

Mindennemű képek keretezését egyszerű és díszes kivitelben, valamint üveges munkákat legpontosabban és jutányos árban készít Blattner Gyula, Debrecen, Royal-szállodaival szemben. Edények kikölcsönözhetnek.

A róm. kath. urinók kongregációja ma délután 4 órakor tartja ajtatosságát.

Mandacesku Silvio és Avram Tódor Debrecenben jártak

Bottó Károly kereskedő vallomása.
Ő kalauzolta őket.
Személyleírást adott róluk.

A Debreceni Ujság tegnapi száma közölte azt a szenzációs hírt, hogy a csernovitzi rendőrség kinyomozta, hogy a dinamit-merénylet tettesei alighanem Mandacesku Silvius és Avram Tódor, állítólagos artisták, kik pénteken Csernovitzban Miklósy István püspök címére 100 koronás pénzküldeményt és egy súlyos postacsomagot adtak fel és aztán tovább utaztak.

Ezt a hírt reggel a Debreceni Ujságból olvasta Bottó Kornél kereskedő, kinek a Piac-utcán, a Hungária kávéház mellett volt női divat üzlete. Hozzá tartozóival közölte rögtön:

— Ez a két név nekem nagyon ismerős. Azt hiszem, ezek azok a román emberek, akiknek én tolmácsuk voltam január elején Debrecenben.

A törvényszéken volt tárgyalása Bottó Kornélnak és ekkor találkozott az ügyvédjével, dr. Karsai Sándorral. Neki is elmondta a dolgot és ennek tanácsára felment a főkapitányságra, hol elmondta, mi járatban van. Rögtön kihallgatta Rosztás István rendőrfőkapitány, majd részletesen kihallgatta Mile Pál rendőrkapitány. Bottó Kornél rendkívül fontos vallomást tett és vallomása ügyében megindult a nyomozás. Detektívek mentek szét a városban és este 7 órára már megállapította a rendőrség, hogy a merénylet elkövetésével gyanúsított Mandacesku Silvio, állítólagos artista és Avram Tódor állítólag kereskedő jassil lakosok az év január 7. és 9-ike közötti időben itt. Debrecenben atriózkodtak. Frohner

szállóban szálltak meg. Akkor azt adták elő, hogy mint boxolók, itteni mozikban akarnak szerepelni, de megállapítást nyert az, hogy a politikai és egyházi viszonyok iránt érdeklődtek feltűnően.

Bottó Kornél és a Frohner szálloda személyzetének vallomása alapján a debreceni rendőrség most már megállapította a gyanúsítottak személyleírását. Ez is nagyon fontos eredmény s nagyban megkönnyíti a nyomozást.

A két személyleírás szó szerinti szövegében így hangzik:

Mandasecku személyleírása.

Név: Mandaceskú Silvió.
Foglalkozása állítólag artista.
Születéshelye Bukarest vidéke.
Kora 26—28 év.
Vallása görög keleti, román.
Állapota: vadházasságban él egy aszszonnyal Bukarest vidékén, kitől gyermeke is van.

Termete: Igen magas, erős, vállas, hercules kinézésű.

Arca: hosszús, művészi.
Haja: rövid, világos barna.
Szemöldöke: világos barna.
Szeme: rövidlátó, monoklit visel.
Orra hosszukás.
Szája rendes.

Fogai épek.
Bajusza leborotvált.
Szakála: még oldalszakál is 1—2 cm.
Ruházata: elegáns ruha, fekete kemény kalap, sötétbarna átmeneti kabát.
Különös ösmertető jele nincs.
Sajátkezű aláírása van.

A bukaresti hatóság által kiállított arcképes személyi igazolvánnyal bír, melyen hatósági pecsét volt, egyik oldalán román, másikon francia nyelven, ebben is artista foglalkozásának van feltüntetve.

Debrecen, 1914. február hó 25-én.

Mile Pál, s. k.
tb. r.-kapitány.

Avram Tódor személyleírása.

Név: Avram Tódor.
Foglalkozása: artista, boxoló-mester.
Születési helye: Bukarest vidéke.
Kora: 30—32 év.
Vallása: gör. keleti román.
Állapota: nőtlen.
Termete: magas, erős.
Arca: vörösös, kerek.
Haja: vörösös, szőke.
Szemöldöke: dettó.
Szeme: ?
Orra: rendes.
Szája: dettó.
Fogai: épek.
Bajusza: nagy, tomított, vörösös szőke.
Szakála: beretvált.
Ruházata: nem elegáns, inkább egyszerű, kerek, puha, barna kalap. Felöltője világos, barna, hosszú átmeneti kabát.
Debrecen, 1914. február hó 25-én.

Rendőrfőkapitányság.

Mit mond Bottó Kornél?

Bottó Kornél most egyetlen debreceni koronatanuja lett az irtózatos merénylet bűnyüvének. A rendőrségen is nagy fontosságúnak tartják vallomását és súlyt helyeznek rá, sőt mondhatni, hogy ez újabb lökést adott a nyomozásnak, mely a rendelkezésre álló újabb adatok alapján most nagy eréllyel indult meg.

Bottó Kornélt felkerestük tegnap este Lorántffy-utcai lakásán. Bottó a következőket adta elő munkatársunknak:

— Január elején Ebstein Izidor kereskedő, a Piac-utcai Fisch testvérek cég utóda üzent, hogy menjek el hozzá; pénzt lehet keresni. Én elmentem; azt hiszem, január 7-én vagy 8-án délelőtt. Azt mondta Ebstein:

— Nézze kérem, itt járt nálam valami

Mandasecku nevű román ember. A Frohnerben van megszállva, tolmácsra lenne szüksége, aki egyformán bírja a magyar és román nyelvet.

— Én elmentem, folytatta Bottó Kornél, a Frohner-szállodába. Ott, ha jól emlékszem, a 30-as számú szobában találtam a két idegenre. Bemutatkoztak. Az egyik Avramnak, a másik Mandaseckunak mondta magát. Avram az ágyban volt. Románul folyt a beszélgetés, én ugyanis folyékonyan beszélem a román nyelvet. Az idegenek elmondták, hogy csak románul és franciául tudnak. Elmondták: azért lenne reám szükségük, hogy valahol szerződést kapjanak.

Az idegenek a püspökség felől kérdőzködtek!

Néhány percig beszélünk csupán erről a dologról, folytatta Bottó Kornél, aztán a két idegen heirtelen a románság helyzetéről kezdett érdeklődni:

— Van itt Debrecenben románság, hogy megy a dolguk, jó sorsuk van-e?

Aztán azt kérdezték, hogy a görög katolikusok hogy vannak, náluk magyarul folyik a szertartás? S mikor minderre megfelelttem, beszélt Bottó, szinte frappirozott az a kérdésük:

— Itt van már az új görög katolikus püspök? Hogy fogadták Debrecenben?

— Mit mondott Ön erre? — kérdezte Bottótól tudósítónk.

— Azt, szólott, amit minden magyar ember felett volna, hogy nagyon szívesen fogadtuk. Aztán még azt kérdezték tőlem, hogy a görög katolikus püspöknek van-e rezidenciája, vagy bérházban lakik-e és messze esik-e a Frohner-szállodától a püspöki lakás. Én erre rosszat nem sejtve, sorba válaszoltam. Nem tudom aztán, hogy oda mentek-e, annyi bizonyos, hogy engem nem kértek arra, hogy elkísérjem őket. Lehet, hogy ők maguk akartak menni. Ez jobban is megfelel sötét szándékuknak. Aztán az idegenek abba hagyták a politikát. Kérdőzködtek, hogy nem-e lehetne Debrecenben szerződést kapni. Én erre azt feleltem nekik, hogy majd megpróbálom.

Mindjárt le is mentem az Apolló-színházba, de nem találtam ott az igazgatót, tehát visszamentem embereimhez a szállodába. Ekkor beszéltek arról, hogy vidékre kellene nekik menni, mert a városokban már mások learatták. Sok pénzt ígértek arra az esetre, ha a közeli falvakba, főleg Dorogra elkísérem őket. Azt mondták, hogy bármily nagy összegű pénzt adnak, ha elmegyek velük. Efelett nem állapodtunk meg, hanem megbeszéltük, hogy aznap délután találkozunk ebéd után a Hungária kávéházban. Én be is néztem a Hungáriába, de nem voltak ott. Erre én elhatároztam, hogy felkeresem őket a szállodában. Amint beléptem az ajtón, meglepődtem. Az idegeneket teljesen felöltözve, utrakészen találtam. Megjelenésem láthatólag zavarba hozta őket, hebegtek, először azt mondták, hogy táviratot kaptak Pestről, azért mennek, aztán meg azt mondták, hogy egyikőjük hirtelen megbetegedett. Én persze nem tartóztattam őket, hanem elbucsuztam tőlük...

Ezzel befejezte előadását Bottó Kornél. Munkatársunk azonban még néhány kérdést intézett hozzá:

— Hogy került Ön vallomásával a rendőrségre?

— Az önök lapjában, a Debreceni Ujságban olvastam reggel, hogy a csernovitzai rendőrség kinyomozta, hogy Mandasecku és Avram a tettesek. Majd kiejtettem a kezemből az ujságot. Felkiáltottam: hisz én ezeket ismerem, ezek az én embereim. Délelőtt tárgyalásra kellett menni a törvényszékhez dr. Karsai ügyvéddel. Elmondtam neki, hogy mit tudok. Ő tanácsolta, hogy menjek a rendőrségre.

Román pénzek.

— Ön teljesen részletes vallomást tett a rendőrségen?

— Igen, de most jut eszembe, hogy több részletet elfelejtettem elmondani. Önnek elmondom, majd juttassa el a főkapitány urhoz.

— Csak tessék!

— Hát legelőször is azt, hogy egy csomó román pénzt kaptam ajándékba az idegenektől.

Megmutatta a pénzeket. Vagy 90 darabot. Van közöttük Leu, olyan, mint nálunk az egy koronás, Bani, olyan, mint nálunk a huszfilléres. (Az utóbbiak közepén lyuk van.)

— Kérem, mondotta munkatársunk, ezeket be kellene szolgáltatni a rendőrségnek.

— Ugy teszek, holnap felviszem.

— Hát még valami más részletet nem tud?

Bottó gondolkodott:

— De igen. Még pedig ez is fontos lehet. De ezt se mondtam el a rendőrségen. Nem baj,

— Ne mbaj kérem, csak mondja. A nyilvánosság a legjobb nyomozó közeg.

— Hát egész határozottan emlékszem, hogy Mandasecku mutatott egy artista albumot, melyben benne volt a fényképe. Jó volna egy ilyen albumot szerezni, én ráismernék.

— Mit mondtak Önnek, mikor a szállodából elmentek? Hogy táviratot kaptak Budapestről és oda mennek?

— Igen, azt mondták, De ez nem igaz. Tanu erre a portás, ki azt mondja, hogy az idegenek semmiféle táviratot nem kaptak. És még valamit. Mikor ezeknek a neveit olvastam a Debreceni Ujságból, elmentem a Froherbe és utána néztünk a vendégkönyvben, ugyanazokat a neveket találták ott bejegyezve...

Szalay József

asztalosmester

Debrecen, Gyöngyvirág-u. 10. sz.

Elkészít: poétát, boltberendezés, butor és épület asztalos munkákat.

Versenyképes szakszerű kivitelben.

MINDENFÉLE MYOMTATVÁNYT
OLCSÓN ÉS IZLÉSESEN KÉSZIT
A DEBRECENI UJSÁG NYOMDÁJA

Arany-Bika mozgó-színház

Feljárt: József kir. herceg utca

Telefon 7-39.

Csütörtök, Péntek Szombat és Vasárnap.

Világszenzáció

A Beilis-pör

A kiewi vérvád története 5 részben!
A főszerepeket Beilis és családja, valamint Kraschovszky rendőrkapitán, aki állásáról a Beilis-pör miatt lemondott, játssza személyesen. Ezen szenzációs pörrel, mely a világsajtót hetek foglalkoztatta

Beilis Mendel

kivádatlása előtt egy filmgyár megcsinálta a Kinéma rekonstrukcióját. Ez óriási film, mely az egész vérvádat a maga valóságában adja vissza, a vidéki városokat megelőzve, Debrecenben lesz legelőször bemutatva a kitűnő műsor keretében.

Azonkívül a

Debreceni bombamerénylet

és az áldozatok temetése, az Arany Bika mozgó eredeti saját mozgófénykép felvétele.

Tekintettel az óriási anyagi áldozatra, melybe e filmek beszerzése került, a helyi árk mérésükkel felel meg. Jegyek egész nap előre válthatók a pénztárnál. Előadások pont 6, 8 és 10 órákor kezdődnek. A 6 óras előadáson rendes helyárak.

KONCZ

FEST :: mindennemű ruhát kifogástalanul. Gallérok és kézelők TISZTÍT mosása és vasalása pontosan eszközöltetik. Telefon 701.

Fióközlétek: Batthyány-u. 2., Csapó-u. 17. Debrecen. Arany János-u. 10 sz

Csarnok. A kalandor.

— Regény. —
(Folyt.)

— Szorultságomban önre gondoltam. Tudtam, hogy ön mindig talpra esik, mint a macska s tudtam azt is, hogy én is legott helyen leszek, mielőtt önnek a közelébe furhatom magam. Jártam is a nyomát, hogy csakugy foszlott lábaimról a saru, itt is, ott is hallottam felőle valamit, míg végre rájöttem, hogy az egykori marquis de St. Hilaire, a megszökött gályarab, Granby Carew név alatt gazdag spekulánssá nőtte ki magát.

— Hallgass, gazember, mert megfojtalak! kiáltá Granby bősülten.

— Azt marquis uram, majd csak legutoljára hagyjuk, felelte Fragment gyenge hangon, de még mindig vigyorogva. Ön hasznomat veheti még, valamint viszont én is önnek. Én arra tökélttem magam, hogy többé soha sem hagyom el önt. Érdekeink közösek, mint egykor mondta, ahol pedig közös érdek van, ott barátság-nak is kell lenni.

Granby gondolatokba mélyedt. Néhány perc előtt azon hitben ringatta magát, hogy a Leslie Broughton ellen tervezett merénylet lesz az első, melynek végrehajtásánál nem lesz bűnrészesese és ime, most kiszült, hogy ezen embert egyszerűen azért kell bűnrészesévé tennie, mert nem tudja lerázni.

Fragment gazember volt teljes életében, de oly gazember, aki egymaga sem mire se volt képes. Álnok volt, mint a kigyó és ravasz, mint a róka s az adott utasítások szerint bámulatos precízióval szokott volt eljárni; terveket azonban nem tudott kovácsolni. Granby jól tudta, hogy ameddig fizeti, hü lesz hozzá, mint a kutyá, de legott ellene fordul, mielőtt észreveszi, hogy szabadulni akar tőle.

Némi megfontolás után így szólott hozzá:

— Megtudva, hogy mily név alatt szerepeltem a cityben, miért kerestél éppen itt? kérdé.

— Mert tudtam, hogy kié a ház. Nővére, ki mindig oly jó volt önhöz, szerencsétlensége napjaiban sem hagyhatta el önt s a menekülőt bizonyosan hajlékába fogadta. É gondolattal vezetett ide, még pedig több ízben. Ámde a nagy házi eb nem nagy barátja az idegeneknek s oly félreismérhetetlen szándékkal mutogatta fogait, hogy lemondtam a reményről, ebbe a házba bejuthatni. Ámde az éhség erősebb volt a félelemnél. A rothadt almát, melyet tegnapelőtt ettem, gyomrom már rég felemészte s azóta folyvást anyag után kiáltoz, melyet feldolgozhasson. Utra kellett tehát s jöttem e ház felé. De nem bírtam ám ki a hosszú utat, erőm elhagyott s én egy kapu szögletébe kuporodva vártam végső órámat. Egyszerre kocsi rohogása riasztott fel halálra való készülődéseimből; felpillantog s ime önt látják szemem... önt, a keresettet! Kiáltani akartam, de nem bírtam; végső erőmet összeszedve feltápázkodtam s a kerítésig vándoroltam. Mikor ide értem, egy hölgyet láttam kirohanni az ajtón, ki az én kérlelhetetlen ellenségemmel, a nagy kutyával együtt eltűnt a sötét éjben. A nyitva felejtett ajtón besurranam és most itt vagyok... he-he! Ámde nem adhatna valami enni valót? A fejem szédül s oly erőtlén vagyok, hogy csaknem össze roskadok.

Igazat mondott, mert alig állhatott már a lábán s egy fatörzsbe kellett kapaszkodnia, hogy el ne essék.

Granby egy padhoz vezette az éles csontvázat s leültette.

Mit tegyen vele? Veszni engedje az éhenhalót, vagy pedig mentse meg — talán a maga veszedelmére?

De hátha még hasznát veheti? Ezen

utóbbi gondolat győzött s ő az eddiginél barátságosabb hangon így szólott Fragmenthez:

— Maradj csak itt, mindjárt hozok valami harapni valót.

Fragment azonban mintha rosszat sejtett volna, megragadta Granby kabátja szélét.

— Légy nyugodt, mondá ez nyomatékosan, nem hagylak cserben, közös érdekeinknél fogva sorsunkat ismét egyesíteni kell egymáséval.

E biztosításra eleresztette a kabátot s Granby a házba futott.

Néhány pillanattal később hidegsülttel a kezében kenyérrel tért vissza, melyet az éhenhaló mohó étvágygal költött el.

Granby azután a helyzet részletezésére tért át s kijelentette az irányt, melyen ezentul kötnie kellend.

— Pénz dolgában jelenleg gyöngén állok, rekeszté be előadását, ha azonban szükségbe találnék jutni, tudok mégis honnét előteremteni. Hajnalhasadtakor távoznom kell innét, irni fogok, mielőtt...

(Folyt. köv.)

Nyilttér.*

Tisztelettel értesitem, hogy az 1914. évi január hó elsejével a szabott árat vezetem be, erre az elhatározásra csak az indított, hogy a nagyra becsült férfi és nő ruhavásárló közönségnek megkönnyítsem és kellemessé tegyem nálam a vásárlást, hogy így ezáltal nincs kitéve annak bárki is, hogy tulkövetelés történjen, mert minden darabon feltűnően a legolcsóbb szabott ár látható.

Tisztelettel:

Gerő Ernő

Debrecen legnagyobb és legolcsóbb férfi és gyermek ruha nagy áruháza. Piac-u. 41. sz.

* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Hasmenést s bélbajokat legkötünöbben gyógyít a

Dr. SZTANKAY ABA
által feltalált

HONTHIN-ból
készült tabletta

Magyar—Osztrák s nemzeti birodalmi szabadság védi előállítását.

Kötünő hatását legjobban igazolja azon körülmény, hogy magas kormányunk hivatalos gyógyszerre tette. Egyetlen gyógyszer magyar gyógyszerkönyvünkben, melyet elő magyar gyógyszerész állított elő

Évek óta világgalomban bevezetve.
Egy dohoz K 120

Kapható: **Dr. Sztankay ABA**
„NÁDOR” gyógyszerárában, **DEBRECEN**,
Szent Anna-utca és Attila-tér sarkok. 174

Külsőleg és belsőleg
egyaránt legbiztosabb hatású háziszser a

PALMA

Próbaüveg 40 fillér.
Kapható:
Dr. Szelényi Árpád
gyógyszerésznél
DEBRECEN,
Piac-utca 30.

78—914.

Haszonbérbeadási hirdetmény.

Ujléta község tulajdonát képező Koresmaház 1914. március 4-én délelőtt 10 órakor nyilvános árverésen haszonbérbe adatik.

Bővebb felvilágosítás az előljárásnál nyerhető.

Ujléta, 1914. február 22.

Váry Ferenc
jegyző.

TAVASZI

Újdonságok, gyönyörű
costüm kelmék érkeztek

Kontsek Kornél
divat-árúházában,
melyet a nagyérdemű közönség
szíves figyelmében ajánlunk.

Csödtömegeladási hirdetmény.

Alólirott tömegeladók ezenel közhírré teszem, hogy az idejelenes csödtömegeladók javaslata a debreceni kir. törvényszék, mint csödtörvényszék által hozott 5377/1914. sz. végzése alapján s közadós Blas Ede debreceni bérkereskedő cég csödtömegeladókhoz tartozó s: I. a leltár 1—529 tétel szám alatt összesen 13647 kor. 13 fillér beszerzési árral felvett különböző cipő- és ruházati, felső és talpbőrök, papucsek, cipőkészítéshez való kellékek, gummisarkok, csatok, gombok, bélőszövetek, kenőcsök és különféle egyéb kellékek; II. a leltár 530—551 tétel szám alatt összesen 1803,80 K beszerzési árral felvett üzleti berendezés és üzleti berendezési tárgyak, az itt I. és II. alatt felvett külön-külön tömegben zárt írásbeli ajánlat után eladásra kerülnek. A bánatpénz az I. alatt felvett tömegre nézve 916,53 koronában, a II. alatt felvett tömegre nézve 50,45 koronában állapították meg. A zárt írásbeli ajánlatok, melyekhez a fent megállapított bánatpénz készpénzben mellékelten 5, alólirott csödtömegeladókhoz legkésőbb 1914. március 4. d. e. 12 óráig adandók be s az ideiglenes csödtömegeladók a csödtörvényszék utlagos jóváhagyásából feltételezeten ugyanazon nap d. u. 5 órakor ugyancsak az alólirott tömegeladók irodájában tartandó ülésen fog az ekkor felbontandó ezen ajánlatok feletti dönteni s az eredményt azonnal kihirdetni. Ugy a csödtömegeladók, mint a tömegeladók fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok feletti szabadon határozhasson, hogy esetleg az egyes vagy az összes ajánlatokat indokolás nélkül visszautasíthassa és az értékesítésre nézve későbbi időpontot avagy más módot válaszson. Az eladásra kerülő áruk mennyiségéről, minőségéről, leltári tévedésekért sem a csödtömegeladók, sem a tömegeladók felelősséget nem vállal s az ajánlat elfogadásától kezdve az árut érhető veszély a vevő terhére. A vételi illetéket egyedül a vevő köteles fizetni a vételáron felül.

Az eladásra kerülő áruk és berendezés részletes kiuntatása, alólirott tömegeladók irodájában (Debrecen, Piac-u. 77.) naponta d. e. 9—12, d. u. 3—6-ig megtekinthető, maguk az áruk és a berendezés pedig alólirott tömegeladók közbejöttével kívánatra a Debrecenben, Dégenfeld-tér 4. szám alatti üzlethelyiségben minden d. u. 3—6 óráig tekinthetők meg.

Azon ajánlattevő, kinek ajánlata elfogadtott, illetve a vevő tartozik a vételárat és a vételi illetéket az ajánlat elfogadását követő 48 óra alatt az alólirott tömegeladók kezéhez kifizetni, az árukat illetve berendezést az üzlethelyiségből 4 nap alatt elszállíttatni. Ha azonban vevő az üzletet ugyanazon helyiségben tovább óhajta folytatni, ugy ez irányban alólirott tömegeladókkal 1914. augusztus 1-ig terjedhető időre megállapodást köthet. Az átvétel, valamint az elszállítással járó költségek vevőt terhelik. A visszautasított ajánlatokhoz mellékelte bánatpénz letévként elismervény ellenében fog kiadani. A letett bánatpénz után kamat nem fizetetik. Ha a vevő az ezen hirdetményben megállapított feltételeknek, különösen vételár fizetési és árvételi kötelezettségének pontosan eleget nem tette, bánatpénze a csödtömegeladók javára elvész, az újabb értékesítés pedig vevő veszélyére és költségére fog eszközölni.

Debrecen, 1914. február 24. (Piac-u. 77.)

Dr. Hódy Béla

ügyvéd,

a közadós Blas Ede bérkereskedő cég
csödtömegeladók.

Apró hirdetések egyszeri belkötésben 10 szög 50 fill. minden további szög 5 fill. Vastagabb betűkből 10 fill.

APRÓ HIRDETESEK

Levélbeli tudakozásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró hirdetések díja előre fizetendő. Vidékről apró hirdetések díja levéljegyekben is beküldhető.

Ajánlat.

Reform
Fűző már az kor. 5.20
Alléres is teljesen mo-
dern formát ad. Nagy
választék Benyáts E.
1649ri üzletében. 231

Kiselejtetett
kendett kézimunkák
kaphatók Benyáts Emil
főtéri üzlet kézimunka
osztályában. 232

1912-ik
évi termelléki (Bihardió-
szegi) bor hektoliterenkint
is vásárolható, a helybeli
kegyes rendieknél Varga
utca 2 sz. 36

Málka
és Gala Péter tejcsokolá-
dék friss érkezésben kap-
hatók mind a hat Deutsch
üzletekben. 42

Villám
1911-1913. évi teljes év
folyama kapható a ki-
adóhivatallal. 233

Édes
ürmös, kitűnő jó 1 liter
egy korona, új bor 76 f.
Csapó-utca 49. sz. a. b/26

Kiadó
3 szobás udvari lakás
május elsejére, Szent
Anna 29. 37

Budapesti
fodrászú dívtanban fésül
és ondol, manikűröz,
ajánkozik 10 házhoz,
címre megutódható Szent
Anna-utca 1. szám, a ház-
mesternél. 1517

Takarmányrépa
mázsánkint egy kor-
onáért kapható a „Kis-
macsi gazdaság”-ban át-
véve. 1560

Jó
forgalmu élelmiszerüzlet
más vállalat miatt azon-
nal átadó, Csapó-u 67.
1483

Dohánytözsde
kitűnő forgalmu köz-
ponton 3000 koronáért
átadó. Cím a kiadóban.
1572

Kiadó
5 szobás lakás május 1.
Domb-u. 20. 1562

Szabónő
ajánkozik házhoz, vi-
dékre is, Szamosiné,
Varga-utca 23. 1565

Kiadó
május 1-ig négy parkettes
szobából álló utcai föld-
szintes modern lakás
Jókai-utca 9/a. 1561

Pézs
különböző felosztással házra
földre, utólagos díjazással.
Pataky, Csapó-utca 53.
1563

Okleveles
szülésznő ajánkozik, apo-
lát is elfogadok, a szí-
ves pártfogást kérem,
Csonka-u. 16. alatt, az
udvarban. 1555

Bérbeadók

871 öli szőlő, lakó-
házzal Vénkert, Do-
moks Lajos-utca 8.
— 1057 öli szőlő, Uj-
kert Andrássy ut 38.
Közlebbi felvilágosi-
tásokat a Debreceni
Első Takarékpénztár
jelzátogosztálya nyújt.
262

Irodának kiadók

Deák Ferenc-utca 13.
szám alatt, Geréby
Pálnál, 247
Ugyanott értekezhetni
kiadó hízalók felől is.

Teát,
rumot, teasüteményt „Kí-
rály” fűszerüzletéből ve-
gyünk! 10 dg. törmelék
tea 50 fillér, 19 dg. Orosz
tea 60 fillér, 10 dg. ve-
gyes édes tea sütemény
24 fillér. Főüzlet Dégen-
feldtér 11. sz. Főközlet
Csapó-u. 17., a mozi át-
járónál. 25

Diványok
készen Nagy Antal kár-
pitósánál kapható, garni-
tura bevonást, matracok
felújítását jutányosan
vállalja, Arany János-utca
38. 1090

Lakás.
A Tisza-palotában 2 utcai
szoba, elő-, fűdőszobá-
val és mellékhelyiségek-
kel 1914. május 1-ig ki-
adó s azonnal elfoglal-
ható. Értekezni Péterfia-u.
31., utcai lakásban. 1544

4 szobás
emeleti lakás teljesen
modern, összes mellék-
helyiségekkel május 1-re
kiadó, Arany János-u. 19.
32

Kereslet.

Aranyat,
ezüstöt, zálogcédulát vesz
Steiner Mihály, Csapó-
utca 27. 40

Varróleányok
felvétetnek butorüzletben
Piac-utca 71. 1524

Borbély-
tanuló teljes ellátásra fel-
vétetik Nylas Antalnál
Kaban. Értekezhetni le-
véibe. 1527

Vasalónő
sima ruha vasaláshoz
felvétetik Wacha, Si-
monffy 55. 1570

Házat, földet
veszek, fizetek készpénz-
ben és értékpapirokban.
Cím kiadóban. 1569

Ügyes
fiatal ember, 16-17 éves
felvétetik Hatvan 7. bo-
degában. 1571

Gyakorlott
bejárónő felvétetik. Je-
lentkezzék könyvével Jó-
zsef kir. herceg-utca 35.
szám, földszint baloldal.
1567

Tanuló
leányok felvétetnek Bar-
dóc női divattermőben,
Bethlen-u. 1. 1568

Irodában
kisasszony, fizetésre fel-
vétetik. Pataky, Csapó-
utca 53. 1564

Keresetetik
egy takarító garzon la-
káshoz. Cím a kiadó-
hivatallal. 1566

Mieder
varróleányok felvétetnek.
Cím kiadóban. 1556

Az
Urania színház buffjé-
ben csinos megjelenésű
leányok felvétetnek, ugyan-
ott cukorkaelárúsító leá-
nyok is felvétetnek. Je-
lentkezhet a Csapó-utcai
Uranus színházban reg-
gel 9-12. 1558

Egy
jó karban levő jégszek-
rényt megvételre kere-
sek Széchenyi-utca 27.
1557

Irnök
irodai vagy más meg-
felelő állást keres. Cím
a kiadóban. 1557

Eladás.

A
legnagyobb kényelemmel
berendezett magán álló
uriház, gyönyörűen fásí-
tott udvarral és kerttel
elköltözés miatt minden
elfogadható áron olcsón
eladó. Megmondja a ki-
adóhivatal. 132

Eladó
9-24. esetleg 46 hold
szép lakó és gazdasági
épületekkel, városból 4
km. Ügynökök díjaztat-
nak. Cím kiadóban. 1508

Egyszerű
mesés berendezésű, ké-
nyelmes kis uri ház
parkkal, gyümölcsösökkel
eladó. Cím a kiadóhiva-
tallal. 1110

A
tisztviselőtelepen egy te-
lek haláleset miatt min-
den áron eladó, Patay-u.
12. sz. 1094

Szentgyörgytallér
arany, aranyfoglalat, ka-
rperecre vagy nyak-
láncra alkalmas, 20 ko-
ronáért eladó. Cím a
kiadóhivatallal. b/14

Szent Anna-
utca legforgalmasabb ré-
szén szép nagytelkű ház
eladó. Cím meg tudható a
kiadóban. b/11

Eladó
festékes hordók Arany
János-utca 47.

Csődtömegelési hirdetmény.

Alólirott dr. Olchváry László debreceni ügy-
véd, mint vb. Sipos Bálint és Ligeti János építési
vállalkozók csődtömegelődnoka, ezennel
közhírré teszem, hogy a csődválasztmány
határozata folytán a csődletár 1-3 tétele
alatt felvett s a Csapó-utca Kuruc-u. 110. sz.
telken levő 1730 koronára értékelt cement
tégla, cserép és oltottmész, továbbá a csőd-
letár 4-123 tétele alatt felvett s a Csapó-u.
23. sz. háznál levő 2110 K 60 fillérre értékelt,
végül a csődletár 124-211 tétele alatt fel-
vett s a vágóhid mellett Szántó-féle telepen
levő 938 koronára értékelt kőműves-szerszá-
mok, szerelvények, fa, cserép és téglanya-
gok zárt ajánlat útján el fognak adni.

Eladási feltételek a következők:
1. Az ingóságokra vagy egy tömegben,
vagy azok leltározási helye szerint 3 tömeg-
ben külön-külön tehető ajánlat. 2. Az ajánlatok
alulírott csődtömegelődnoknak Debrecenben,
Batthyány-u. 14. sz. alatt levő irodájában
1914. évi március hó 12. napjának déli 12
órájáig a becsérték 10 százalékának, mint
bánapénznek egyidejű letétele mel-
lett adandók be; ezen határidőn túl érkező
ajánlatok figyelembe nem vétetnek. 3. A
csődválasztmány az ajánlatok felett ugyan-
az nap d. u. 3 órakor fog csődtömegelődnoki
irodájában megtartandó ülésen határozni. A
fenti csoportosítás szerint megjelölt töme-
gekre külön-külön teendő ajánlat, szabadsá-
gában áll bárkinek vagy csak az egyik, vagy
pedig együtt mind a 3 raktározási hely szeri-
nti tömegre ajánlatot tenni, de ez utóbbi
esetben tartozik a felajánlott vételárat töme-
genként külön-külön megjelölni. 4. A vá-
lasztmány fenntartja magának a jogot, hogy
az ajánlatok felett szabadon határozhasson
s esetleg valamennyit visszautasíthassa. 5. A
csődválasztmány az áruk minőségéért, men-
nyiségéért, a letár és hirdetmény esetleges
tévedéséért szavatosságot nem vállal. 6. A
vételi illeték a megígért vételáron felül ve-
vőt terheli. 7. Azon ajánlattevő, kinek aján-
latát elfogadják, tartozik a vételárat és a
vételi illetéket 3 nap alatt kifizetni s az áru-
kat 8 nap alatt elszállítani. 8. Ha a vevő a
vételárat 3 nap alatt ki nem fizeti, bánapénz-
tét feltétlenül elveszti s ha az áruk másod-
szor az ő ajánlatánál olcsóbban adatnak el,
a különbözetet, valamint a felmerült költsé-
geket és kárt viselni tartozik.
Debrecen, 1914. február 21.

Dr. Olchváry László ügyvéd,
mint vb. Sipos Bálint és Ligeti János
építési vállalkozók csődtömegelődnoka.

Társat keresek

csékely tőkével szabadalmazott
szekrény-ágyaim
gyártásához, mely
Piac-utca 30., Kertész és társa
üzlet kirakatában megtekinthető.
Értekezhetni ugyanott vagy a déli
órákban 288
Kossuth-u. 51., Kovács.

Kontsek Géza

fűszer, bor, csemege és
magnagykereskedése.
Debrecen, Kossuth-utca 15.

Ajánlja

dusan felszerelt raktárát a következő cikkekben:
A legtisztábban kezelt fűszer
félék.
Kitűnő asztali, csemege és
gyógyborok, asszúk.
Magyar és Francia cognak, li-
kőrök, pezsgők.
Sózott, pácolt, füstölt halak,
rások, kaviár.
Friss gyümölcsök: szőlő, ősz-
barack, ananász, vérnarancs.
Hideg felvágottak, kassai es
prágai sonka, tea-szalonna.
Szepességi és bécsi virsli, got-
hai májas kolbászok.
Pástétomok, szarvas gombák,
imbissek, painek.
Teák: chinai indiai és angol
fajok.
Rum az Antillák legnemesebb
párlatai.
Kugler cukorkák és csokolá-
dék legnagyobb választéka.
Teasütemények: magyar, fran-
cia és angol gvartmányok.
Kétszersültek Karlsbádi Po-
zsonyi gyermek és maláta. Gyógy-
kenyerek, Simons Graham, Carr-
Malt, Shrott. Tea vaj: Fescheni fő-
hercegi és Gróf Andrássy-féle.
Befőzött és aszalt gyümölcs és
főzelék félék.
Kávészak nagy raktár az Indiák izes
kincsből nyersen és legmodernebb
villanyos pörkölőn, szakértően
összeválogatott fajokban pörköltve.
Ujdonság: Kontsek-féle Mág-
nás vegyíték kávé a létező legfi-
nomabb pörkölt kávé. Minden kiló
pörkölt kávéhoz (mely 1/4 kilós
részletekben is átvehető) 1 finom
kivitelű majolika kávékés oszszét
aljjal, adok ingyen.
A csészék magyar motívumok,
12 kivitelben, művészi rajzokkal
kaphatók s minden asztal díszét
képezik, finom... elegáns...
előkelő...